

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci žalobce **V. M.**, právně zastoupeného JUDr. Klárou Kořínkovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Praha 2, Fügnerovo nám. 1808/3, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR**, se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 376/1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23.4.2015, č. j. MPSV-UM/10274/15/4S-MSK, o **příspěvek na péči**

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 23.4.2015, č. j. MPSV-UM/10274/15/4S-MSK **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 14.447,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho zástupkyně JUDr. Kláry Kořínkové, Ph.D.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 2.6.2015 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23.4.2015, č. j. MPSV-UM/10274/15/4S-MSK, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 1.12.2014, č. j. 104933/2014/OPA o zvýšení příspěvku na péči z částky 800,- Kč na 4.000,- Kč měsíčně od 1.8.2014 a rozhodnutí úřadu práce bylo potvrzeno.

Žalobce uvedl, že posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení v Opavě ze dne 17.10.2014 posoudil stupeň jeho závislosti a konstatoval, že potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při pěti následujících základních životních potřebách: c) komunikace, e) oblékání a obouvání, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost. Posudková komise MPSV ČR ze dne 25.3.2015 opětovně posoudila stupeň jeho závislosti a konstatovala, že potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při šesti následujících základních životních potřebách: b) orientace, c) komunikace, e) oblékání a obouvání, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost. Posudková komise MPSV ČR v Ostravě oproti posudkovému lékaři Okresní správy sociálního zabezpečení přiznala žalobci potřebu pomoci druhé osoby ve zvládnutí orientace. Současně uvedla, že není odůvodnitelné, aby žalobce nezvládal zbývající základní životní potřeby: a) mobilita, d) stravování, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby. Žalobce uvedl, že nesouhlasí se závěrem žalovaného, neboť jeho faktický zdravotní stav vyžaduje pomoc při zajišťování i dalších životních potřeb: a) mobilita. K tomu uvedl, že na první pohled se může zdát, že je schopen samostatné chůze. Není však schopen samostatně se dopravit na určené místo, je vyloučeno cestovat s ním v MHD, neboť mezi lidmi se bojí a reaguje nepředvídatelně. Mobilita zahrnuje rovněž i schopnost vykonávat činnosti, ke kterým je třeba jemné motoriky, čehož žalobce není schopen. Žalobce dále uvedl, že jeho zdravotní stav vyžaduje pomoc i při zajišťování další základní životní potřeby, a to d) stravování. Uvedl, že není schopen si vybrat stravu, tuto naporcovat či přiřadit ke stravě vhodné pití. Strava se mu musí pečlivě vybírat, připravit, nakrájet. Podcenění příjmu tekutin ze strany žalobce vede ke zhoršení jeho mentálního stavu. Sám není schopen příjem tekutin kontrolovat a zejména zajišťovat. Žalobce dává žalovanému za pravdu v tom, že mu nechybí žádná motorická či funkční složka končetin. Problém jeho zdravotních potíží je neurodegenerativní postižení CNS. Žalobce vyžaduje pomoc i při zajišťování další základní životní potřeby – f) tělesná hygiena s tím, že není schopen se samostatně oholit, bez dozoru by vypadal nedůstojně a zanedbaně. Dle názoru žalobce je zde evidentní disproporce mezi zdravotním stavem, který byl zjištěn na základě výsledku posouzení stupně závislosti posudkovou komisí, podle které žalobce není schopen zabezpečovat základní životní potřeby při šesti úkonech a evidentní neschopností žalobce zvládat základní životní úkony v devíti bodech. Má za to, že se napadené rozhodnutí náležitě nevypořádalo se všemi lékařskými zprávami, a proto jeho zdravotní stav nebyl objektivně zhodnocen a srozumitelným způsobem vysvětlen. Poznamenal, že posudek lze považovat za úplný a přesvědčivý jen v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným žalobcem a tyto své závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodní. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku způsobují jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost. Žalobce tak má za to, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno na základě neúplného a nesprávného zhodnocení jeho zdravotního stavu, kdy současně došlo k nesprávnému zjištění a posouzení stupně jeho závislosti na pomoci jiných v oblasti potřeby mobility, stravování a tělesné hygieny.

Žalovaný v písemném vyjádření zopakoval obsah posudku posudkové komise MPSV ČR, který považuje za úplný a přesvědčivý a navrhl zamítnutí žaloby.

Krajský soud hodnotil nejen napadené rozhodnutí, ale i zákonnost správního řízení, které předcházelo vydání napadených rozhodnutí, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle ust. § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění k datu vydání napadeného rozhodnutí, osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I. (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II. (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III. (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV. (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost. Podle ust. § 9 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle ust. § 9 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle ust. § 1 odst. 1 vyhl. č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, schopnost osoby zvládat základní životní potřeby se pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí podle aktivit, které jsou pro jednotlivé základní potřeby vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce.

Podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., která blíže vymezuje schopnosti zvládat základní životní potřeby za a) mobilita: za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popř. i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových, d) stravování: za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim, f) tělesná hygiena: za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se

považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že rozhodnutím žalovaného ze dne 23.4.2015, č. j. MPSV-UM/10274/15/4S-MSK bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 1.12.2014, č. j. 104933/2014/OPA, kterým bylo rozhodnuto podle § 7 a § 14 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů zvýšit žalobci příspěvek na péči z 800,- Kč na 4.000,- Kč měsíčně od 1.8.2014, a výše uvedené rozhodnutí bylo potvrzeno.

V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že vycházel především z posudku Posudkové komise MPSV ČR, která dne 25.3.2015 provedla nové posouzení stupně závislosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí i k datu jednání posudkové komise se závěrem, že nejde o osobu straší 18 let věku, která se podle ust. § 8 odst. 2 písm. d) nebo c) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV. nebo III., jde o osobu starší 18 let věku, která se podle ust. § 8 odst. 2 písm. b) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Žalovaný uvedl, že ze závěru posudkové komise, která provedla diagnostický souhrn, vyplývá, že žalobce pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nezvládá tyto základní životní potřeby: b) orientace, c) komunikace, e) oblékání a obouvání, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost, celkem nezvládá šest základních životních potřeb. Současně vycházel z toho, že posudková komise konstatovala, že ze zdravotního hlediska není odůvodnitelné, aby žalobce nezvládal zbývající základní životní potřeby a) mobilita s tím, že dle výsledku sociálního šetření ze dne 10.9.2014 žalobce nemá žádné pohybové omezení, v objektivních lékařských nálezech není popisováno omezení hybnosti horních ani dolních končetin, nejsou přítomny parézy ani plegie, nemá pohybové omezení, z toho plyne, že zvládá tuto základní životní potřebu. Co se týče základní životní potřeby za d) stravování, žalovaný argumentoval tím, že dle výsledku sociálního šetření žalobce se sám nají, napije, nápoj si dokáže nalít, jídlo si sám naporcuje, z medicínského hlediska lze konstatovat, že jsou zachovány tělesné a smyslové schopnosti nutné ke zvládnutí této základní životní potřeby, duševní postižení žalobce nebrání ve zvládnutí této základní životní potřeby. Co se týče základní životní potřeby – f) tělesná hygiena, žalovaný konstatoval, že dle výsledku sociálního šetření manželka žalobce uvedla, že žalobce si sám umyje obličej, ruce, provede celkovou i ústní hygienu, sám se oholí, zvládá tuto základní životní potřebu. Dle názoru žalovaného při vypracování posudku vycházela posudková komise z úplné spisové dokumentace okresní správy sociálního zabezpečení, spisové dokumentace odvolacího správního orgánu včetně odvolání, zdravotní dokumentace psychiatrické ambulance MUDr. D. včetně nálezu ze dne 17.9.2014, 8.1.2015 a 6.3.2015, zdravotní dokumentace ambulance myoskeletální medicíny a akupunktury MUDr. Š. včetně nálezu ze dne 30.6.2014, sociálního šetření ze dne 10.9.2014. Žalovaný posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR považoval za dostatečně vypovídající a přesvědčivý s tím, že z posudku je zřejmé, z čeho posudková komise při jeho vypracování vycházela, jak podklady a jí samotnou zjištěné skutečnosti hodnotila, přitom prostudovala podkladovou dokumentaci, která byla dostatečná k projednání v nepřítomnosti a k přijetí posudkového závěru a posudek obsahuje odůvodnění posudkového závěru ve vztahu ke zdravotnímu stavu oprávněné osoby. Žalovaný po

citaci § 1 odst. 4 vyhl. č. 505/2006, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, uvedl, že z tohoto ustanovení vyplývá, že pokud posuzovaná osoba určitou aktivitu zvládne, ač s obtížemi, v pomalejším tempu, s využitím různých kompenzačních a dalších dostupných pomůcek, je tato aktivita hodnocena jako zvládnutá. Žalovaný uzavřel, že dospěl k závěru, že žalobce je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost), protože není schopen zvládat šest základních životních potřeb, jak vyplývá z posouzení zdravotního stavu posudkovou komisí. Rozhodnutí žalovaného bylo doručeno zástupkyni žalobce dne 23.4.2015.

Ze správního spisu soud dále zjistil následující skutečnosti. Dne 12.8.2014 žalobce podal návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči. Ten byl žalobci přiznán rozhodnutím Magistrátu města Opavy ze dne 28.7.2010 od dubna 2010 – I. stupeň závislosti částkou 2.000,- Kč, přičemž v důsledku nové právní úpravy od 1.1.2011 byl tento příspěvek snížen na částku 800,- Kč měsíčně. Dne 10.9.2014 bylo u žalobce provedeno sociální šetření. Sociální pracovnice konstatovala, že manželka žalobce uvedla, že žalobce je velmi úzkostný, bezradný v běžných denních situacích. Nemá žádné pohybové omezení, je však nutný neustálý doprovod druhé osoby. Často mívá závratě a bývá unavený. Sám žalobce neuměl své potíže popsat. Byl však velmi zděšený jen z představy, že by musel někam jít sám bez doprovodu. Manželka žalobce sociální pracovnici dále sdělila, že žalobce je časem orientován částečně, neustále se ptá na den a měsíc. Blízké osoby pozná, doma je orientován, venku vyžaduje vždy doprovod. Slovně komunikuje, trpí však úzkostí, pokud má hovořit s cizími lidmi. Sociální pracovnice poznamenala, že při celém sociálním šetření byl žalobce velmi nervózní, neustále si třel ruce a neuměl se vyjádřit. Po chvíli začal přecházet po kuchyni a poté odešel do vedlejší místnosti. Manželka žalobce dále uvedla, že žalobce si sám nevezme jídlo, vše mu chystá ona. Také dohlíží i nad pravidelnou stravou. Pokud má žalobce vše nachystané, jídlo si naporcuje, sám se nají a napije. Nápoj si nalít dokáže. Nad výběrem oblečení a obuvi vyžaduje dohled, neboť si např. obléká oděv od ní nebo si zapomene sundat pyžamo a obléká se na něj. Manželka žalobce také dohlíží nad tím, aby měl čistý oděv. Žalobce si umyje obličej, ruce, provede celkovou i ústní hygienu. Na vyzvání se také oholí. Na toaletu si zajde a provede následnou očistu, žádné hygienické pomůcky nepoužívá. Žalobce se s nikým nestýká, je úzkostný a velmi nervózní při komunikaci s cizími lidmi. Žalobce si nedokáže uvařit teplé jídlo ani nápoj, neovládá běžné domácí spotřebiče, pouze si zapne televizor. Nákupy a úklid domácnosti zajišťují blízcí. Sociální pracovnice konstatovala, že poté, co žalobce v průběhu šetření odešel z kuchyně do vedlejší místnosti, byl i tam velmi nervózní, z návštěvy sociální pracovnice až vystrašený.

Dne 17.10.2014 bylo lékařkou Okresní správy sociálního zabezpečení v Opavě provedeno posouzení stupně závislosti se závěrem, že žalobce je osobou starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., v pl. znění, považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné osoby. Žalobce potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při následujících základních životních potřebách: c) komunikace, e) oblékání, obouvání, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost. Lékařka konstatovala, že žalobce nezvládá pět základních životních potřeb.

Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Ostravě, kontaktní pracoviště Opava dne 1.1.2014 rozhodl o zvýšení příspěvku na péči z částky 800,- Kč na 4.000,- Kč měsíčně od 1.8.2014. Proti rozhodnutí bylo podáno odvolání. V odvolacím řízení byl vyžádán posudek u Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě. Posudek byl vypracován 25.3.2015 bez přítomnosti účastníka řízení a jeho zástupkyně. Posudková komise vzala za prokázané, že se u žalobce jedná o organickou demenci na podkladě dlouhodobé expozice organických rozpouštědel, CC syndrom s vertigem, skolioza Th páteře, hypacusis, Stp. APPE s následnou revizí pro ileosní stav. Posudková komise vycházela ze zdravotní dokumentace psychiatrické ambulance MUDr. D. a z jejích nálezů ze dne 17.9.2014, 8.1.2015, 6.3.2015, ze zdravotní dokumentace ambulance myoskeletální medicíny a akupunktury MUDr. Š. a z jejího nálezu ze dne 30.6.2014, ze spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení v Opavě, ze spisové dokumentace ROSA Ostrava, ze sociálního šetření Úřadu práce ČR, Krajské pobočky v Ostravě ze dne 10.9.2014. V posudku je uvedeno, že v okamžiku, kdy má žalobce před sebou jednání s lidmi, které nezná, má se někam dostavit na čas, nebo čelit situacím, ze kterých má strach, prohlubuje se jeho deteriorace a dezorientace, zhoršují se centrální závratě, má úzkosti, předem ví, že situaci nezvládne. Dne 17.9.2014 byl žalobce vyšetřen v psychiatrické ambulanci, v evidenci je od září 2009 pro organický psychosyndrom etiologicky podmíněný dlouhodobou expozicí v prostředí nasyceném organickými rozpouštědly. Při eliminaci zátěžových vlivů a nastavené medikaci se zmírnila bezradnost a úzkostná tenze. V domácím prostředí je nesamostatný, neschopen organizovat běžnou činnost, je nepraktický, provozní paměť mu selhává. Běžná orientace v čase a místě je zachována. Deficit kognitivních funkcí není u něj rovnoměrný, výpadky mají disperzní charakter. Narušení zaběhaných stereotypů či vystavení byť lehké zátěži u něj vede k nejistotě, bezradnosti, zvýšení anxiety. Postižení psychických funkcí je u žalobce již ireversibilní. Sám je naprosto neschopen komunikovat s institucemi či orgány, není schopen si zajistit své vitální potřeby, v běžném životě je zcela ztracený, je plně odkázán na pomoc ze strany druhé osoby. V rámci domácnosti je schopen zastat některé, stereotypně se opakující úkony. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Ostravě dospěla k závěru, že žalobce pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nezvládá základní životní potřeby pod písmeny b), c), e), h), i), j) – celkem 6 základních životních potřeb. Oproti posudkovému závěru lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení PK MPSV konstatovala, že žalobce ještě nezvládá základní životní potřebu pod písmenem b) orientace s tím, že dle výsledku sociálního šetření ze dne 10.9.2014 žalobce rozliší zrakem, sluchem, časem je orientován částečně, neustále se ptá na den a měsíc, blízké osoby pozná, doma je orientován, venku vyžaduje doprovod, z medicínského hlediska je však průkazné, že vzhledem ke svému duševnímu onemocnění nemá zachované přiměřené duševní kompetence, z tohoto důvodu nezvládá tuto základní životní potřebu – celkem nezvládá 6 základních životních potřeb. Tento stav byl u žalobce znám ode dne 12.8.2014 a je trvalý a odpovídá nadále II. stupni závislosti. Posudková komise MPSV hodnotila odlišně od lékaře okresní správy sociálního zabezpečení, neboť základní psychiatrické onemocnění u žalobce – organická demence je důvodem, že žalobce nemá přiměřené duševní kompetence a tudíž nezvládá základní životní potřebu pod písmenem b) orientaci.

Posudková komise MPSV současně konstatovala, že ze zdravotního hlediska není odůvodnitelné, aby žalobce nezvládal zbývající základní životní potřeby a) mobilita s tím, že dle výsledku sociálního šetření ze dne 10.9.2014 žalobce nemá žádné pohybové omezení, není v objektivních lékařských nálezech popisováno omezení

hybnosti horních ani dolních končetin u žalobce, nejsou přítomny parésy ani plegie, nemá pohybové omezení, z toho plyne, že zvládá tuto základní životní potřebu. Dále komise uvedla, že ze zdravotního hlediska není odůvodnitelné, aby žalobce nezvládal základní životní potřebu pod písm. d) stravování s tím, že dle výsledku sociálního šetření žalobce se sám nají, napije, nápoj si dokáže nalít, jídlo si sám naporcuje, z medicínského hlediska lze konstatovat, že jsou zachovány tělesné, smyslové schopnosti nutné ke zvládnutí této základní životní potřeby, jeho duševní postižení mu rovněž nebrání ve zvládnutí této základní potřeby. K této základní životní potřebě pod písmenem f) tělesná hygiena, komise uvedla, že dle výsledku sociálního šetření manželka žalobce uvedla, že si sám umyje obličej, ruce, provede celkovou i ústní hygienu, sám se oholí a zvládá tuto základní životní potřebu. Posudková komise MPSV učinila závěr, že v případě žalobce nejde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. d) nebo c) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb. považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV. nebo III., jde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby a není neschopen zvládat 9 nebo 10 základních životních potřeb ani 7 nebo 8 takových potřeb, není však schopen zvládat 5 nebo 6 základních životních potřeb a tento zdravotní stav byl ode dne 12.8.2014 i k datu vydání napadeného rozhodnutí.

Soud provedl důkaz lékařskou zprávou MUDr. M. Š. ze dne 27.5.2015, ambulance myoskeletální medicíny a akupunktury, v níž lékařka odkazem na neuropsychologické vyšetření PhDr. M. D. ze dne 14.5.2010, tj. před datem vydání napadeného rozhodnutí, dle něhož se u žalobce jedná o demenci s difusním oslabením kororové aktivity CNS, s korovou manifestací do fronto-medio-temporo-parietálních oblastí, mnestický výkon v dolním pásmu normy, jasný a zřetelný deficit pracovní paměti, nespolehlivost ve verbálně logické paměti, fenomén lability slovních stop, pozornost je nestálá, s projevy dekoncentrace a výrazným zhoršováním výkonu při délce trvání plánované činnosti, je výrazná únavnost, velmi snížená úroveň flexibility u rozdělení pozornosti, jsou fenomény epileptoidie v oblasti myšlení, úzkostně depresivní projevy, výrazné oslabení emočního kontaktu s prostředím, učinila závěr, že v důsledku tohoto žalobce má narušeny schopnosti plánovat činnost, poskládat jednotlivé kroky činnosti po sobě jdoucí, zapomene, co chtěl, začne přeskládat věci a nedostane se k tomu, aby např. dokončil přípravu jídla. Ukrojit a namazat si chleba zvládne pouze tehdy, když vedle něj stojí jeho manželka a předřikává mu, co má dělat, tak pouze tehdy je schopen ty úkony dokončit. Ponechán sám sobě se v důsledku narušených kognitivních schopností nedobere konce činnosti, ačkoliv jednotlivé dílčí úkony je schopen fyzicky provést. Toto vše je podstatou demence.

Podle ust. § 2 vyhl. č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládnutí základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.

Podle ust. § 2a téže vyhlášky, pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Co se týče základní životní potřeby a) mobilita, pak podle přílohy 1 vyhl. č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, se za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popř. i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

Na základě těchto ustanovení má soud za to, že k závěru o zvládání základní životní potřeby a) mobilita nepostačí samotná skutečnost, že žalobce netrpí tělesným postižením pohybového aparátu, tak jak to učinil v žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný, který svůj závěr opřel o posudek posudkové komise MPSV. Ve vztahu k základní životní potřebě a) mobilita soud považuje uvedený posudek za nepřesvědčivý, neboť posudková komise při svém závěru o tom, že žalobce zvládá uvedenou základní životní potřebu, nepřihlédla i k duševnímu onemocnění žalobce. Posudková komise konstatovala závěry z vyšetření žalobce v psychiatrické ambulanci, z nichž vyplývá, že žalobce trpí organickou demencí na podkladě dlouhodobé expozice organických rozpouštědel, postižení psychických funkcí je u něj již ireversibilní, není schopen si zajistit své vitální potřeby, v běžném životě je zcela ztracený, je plně odkázán na pomoc ze strany druhé osoby. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nevysvětlil, na základě jakých úvah dospěl k názoru, že pro posouzení, zda osoba zvládá či nezvládá základní životní potřebu mobilita, je rozhodující toliko to, zda má omezení hybnosti horních či dolních končetin, zda jsou u osoby přítomny parézy, plegie a zda má či nemá pohybové omezení, když z citované právní úpravy vyplývá, že základní životní potřebu lze považovat za zvládnutou pouze tehdy, když rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností je ve svém souhrnu dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby. Žalovaný beze zbytku převzal závěry posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, který je ovšem nepřesvědčivý a vnitřně rozporný ve vztahu k posouzení základní životní potřeby a) mobilita. Na straně jedné se zde konstatují zjištění ze zpráv z psychiatrické ambulance o tom, že u žalobce se jedná o organickou demenci na podkladě dlouhodobé expozice organických rozpouštědel, že postižení psychických funkcí je u něj již ireversibilní, že žalobce není schopen si zajistit své vitální potřeby, na straně druhé se posudková komise vůbec nezabývala tím, zda žalobce právě s ohledem na postižení psychických funkcí je vůbec schopen používat dopravní prostředky včetně bariérových.

K obdobným závěrům soud dospěl, pokud se jedná o zvládání základní životní potřeby d) stravování.

Podle přílohy 1 vyhl. č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách se za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu, považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim. Soud má za to, že žalovaný bez dalšího převzal závěry Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, které soud shledává ve vztahu k základní životní potřebě stravování rovněž nepřesvědčivé. Žalovaný se vůbec nezabýval stejně tak i Posudková komise MPSV, zda žalobce s ohledem na postižení psychických funkcí je schopen si vybrat ke konzumaci hotový nápoj a potraviny. Žalovaný při posouzení schopnosti zvládat základní životní potřebu stravování přehlédl i rozpor mezi závěry posudkové komise a zjištěními při sociálním šetření, kdy manželka žalobce uvedla, že si žalobce sám jídlo nevezme, vše mu chystá, dohlíží také nad pravidelnou stravou a pokud má vše nachystané, jídlo si žalobce naporcuje sám, nají se a napije. Žalovaný se vůbec nezabýval tím, zda žalobce je schopen si vybrat ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj a potraviny si naservírovat, stravu sám naporcovat, dodržovat běžný stravovací režim.

Za popsané situace je nutno považovat posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ve shora uvedeném rozsahu za rozporný, neúplný a nepřesvědčivý, neboť se dostatečně nevypořádal se zhodnocením podmínek zvládání všech aktivit nutných pro obstarání základních životních potřeb a) mobilita a d) stravování.

Co se týče schopnosti zvládat základní životní potřebu ad f) tělesná hygiena, pak podle přílohy č. 1 citované vyhlášky se za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holiť se. Soud se ztotožňuje se závěry žalovaného o zvládání této základní životní potřeby žalobcem opřené o posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, který je ve shodě se zjištěními při sociálním šetření dne 10.9.2014, kdy manželka žalobce uvedla, že si žadatel umyje obličej, ruce, provede celkovou i ústní hygienu a na vyzvání se také oholí. Soud tak dospěl k závěru, že závěr žalovaného o zvládání základní životní potřeby tělesná hygiena je správný.

Krajský soud s ohledem na výše uvedené zrušil žalobou napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., zákona č. 150/2002 Sb., v pl. znění z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. uložil soud žalovanému povinnost zaplatit procesně úspěšnému žalobci na nákladech řízení částku 14.447,- Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku dle § 160 odst. 1 o.s.ř., zákona č. 99/1963 Sb. (za použití § 64 s.ř.s.) k rukám jeho zástupkyně dle § 149 odst. 1 o.s.ř., zákona č. 99/1963 Sb., v pl. znění (za použití § 64 s.ř.s.). Náklady řízení sestávají z nákladů právního zastoupení, a to z odměny za čtyři úkony právní služby po 1.000,- Kč dle § 7, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů za poskytování právních služeb v pl. znění, za čtyři úkony právní služby – převzetí a příprava zastoupení, sepsí žaloby a zastoupení u dvou jednání před soudem, čtyři režijní paušály po 300,- Kč

podle § 13 odst. 1, 3 téže vyhlášky – ke čtyřem úkonům právní služby, náhrada jízdného dle § 4 vyhlášky č. 328/2014 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, a to osobním automobilem značky Range Rover, RZ X ze sídla zástupkyně žalobce k soudu, tj. na trase Praha-Ostrava a zpět, při ujetí 760 km při kombinované spotřebě vozidla 8,8 l/100 km a paušální náhradě 3,70 Kč/km a ceně nafty dle citované vyhlášky 36,10 Kč/l. Náhrada jízdného ke každému jednání činí 5.226,- Kč. Zástupkyně žalobce však požadovala náhradu jízdného za cestu k oběma jednáním částkou nižší, a to 4.940,- Kč, a proto byla přiznána tato vyúčtována částka. K nákladům řízení dále náleží náhrada za promeškaný čas dle § 14 odst. 1, písm. a) citované vyhlášky č. 177/1996 Sb. (za čas strávený cestou ze sídla advokátky k soudu a zpět) v rozsahu 18 půlhodin po 100,- Kč (za cestu ke dvěma jednáním). K odměně a náhradám v celkové výši 11.940,- Kč bylo nutno připočíst i 21 % DPH 2.507,- Kč, neboť zástupkyně žalobce doložila, že je plátkyní této daně. Náklady řízení tak činí celkem 14.447,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 13.10.2015

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně